

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Προσωπικού Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής (ΠΟΚΟΚΠ), σε ανακοίνωσή της αναλύει τα βασικά σημεία του αντι-ασφαλιστικού νομοσχεδίου. Η ανακοίνωση αναφέρει:

Από την Παρασκευή 22 Απριλίου, η πολύχρονη διαδικασία υπονόμησης και κατάργησης του θεσμού της Κοινωνικής Ασφάλισης στη χώρα μας βρίσκεται πλέον στο τελικό στάδιο, με την κατάθεση στη Βουλή του σχετικού νομοσχεδίου.

Πριν προχωρήσουμε στη συνοπτική του παρουσίαση, αξίζει να αναφερθούμε σε κάποια απ' τα «διαμάντια» που σταχυολογήσαμε από τις συνοδευτικές εκθέσεις, όπου περιγράφεται ξεκάθαρα η βούληση και η σκοπιμότητα που ο νομοθέτης υπηρετεί.

Αιτιολογική Έκθεση : Οι αναφορές είναι ξεκάθαρες και συγκεκριμένες. Από «**την ελευθερία επιλογής του ύψους της κρατικής χρηματοδότησης**» και το «**αναλογικό μέρος της σύνταξης που χρηματοδοτείται από τις τρέχουσες εισφορές των ασφαλισμένων**» μέχρι την ερμηνεία τους για το Σύνταγμα που «**δεν εγγυάται το ύψος της σύνταξης**» και «**δεν αποκλείει τη μείωση ήδη απονεμηθεισών παροχών**»!

Έκθεση Γ.Λ.Κ και Ειδική Έκθεση: Το νέο υπερταμείο, ο ΕΦΚΑ, περιγράφεται παντού σαν «**Ν.Π.Δ.Δ. μη επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό**».

Από τα παραπάνω εκτός των άλλων λοιπόν προκύπτει, ότι η διάταξη του αρθ. 14 παρ. 3α του σχεδίου νόμου που προβλέπει, ότι, «το συνολικό ποσό της σύνταξης που εκδίδεται μετά τη θέση σε ισχύ του νόμου αυξάνεται από την 1.1.2017 κατ' έτος...» αφορά μόνο στην εθνική και όχι στην ανταποδοτική σύνταξη, δηλαδή όχι στο «συνολικό ποσό της σύνταξης». Αντίστοιχα, κενό γράμμα θα αποτελεί για την ανταποδοτική σύνταξη και «ο εγγυητικός ρόλος του κράτους» που επαναλαμβάνεται συχνά - πυκνά. Η ανταποδοτική σύνταξη λοιπόν για νέους και παλαιούς, μετά τον επανυπολογισμό, συνταξιούχους θα στηρίζεται μόνο στις εισφορές. Το ζήτημα είναι τις εισφορές ποιος θα της στηρίξει... Όσο τώρα για τη διαμόρφωση του ύψους της εθνικής σύνταξης που θα καταβάλλεται από τον κρατικό προϋπολογισμό υπάρχει η ρήτρα μηδενικού ελλείμματος της παρ. 4 του ίδιου άρθρου σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες δημοσιονομικές ρήτρες. Στις ίδιες συμπληγάδες θα βρεθούν προφανώς και οι δήθεν προσωπικές διαφορές των αρθ. 14 & 33.

Έκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων

Μεταξύ άλλων αναφέρει :

«Οι προτεινόμενες διατάξεις, αποσκοπούν :

- Αφενός **στην επίτευξη των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων** της χώρας σύμφωνα με το ν. 4336/15 (πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 3,5% του ΑΕΠ το 2019), συμβάλλοντας έως το 2019, με πρόσθετα μέτρα της τάξης του 0,83% του ΑΕΠ (επί πλέον των ήδη ληφθέντων μέτρων της τάξης του 0,59% του ΑΕΠ).»

Παρατήρηση : Στην παραπάνω έκθεση όπως κατατέθηκε, ο ανωτέρω νόμος, δηλαδή το τρίτο μνημόνιο, προφανώς εκ παραδρομής αναφέρεται σαν ν. 4336/12! Για τους λίγους πάντως που ακόμη δεν το 'χουν συνειδητοποιήσει, αναφέρουμε πως είναι πλέον η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ εκείνη που νομοθετεί.

- «Αφετέρου στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα». Ποιο είναι το μέσο επίπεδο των συντάξεων που αντιστοιχεί σ' αυτή τη «βιωσιμότητα» αποφεύγουν βεβαίως να το αναφέρουν.

Γνωστή επίσης είναι η απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την αντισυνταγματικότητα αρκετών από τις βασικότερες διατάξεις που περιλαμβάνει το νομοσχέδιο. Η απάντηση του αρμόδιου υπουργού Κατρούγκαλου ήταν πως πρόκειται για «παρανόηση» και αφορά μόνο στην έλλειψη αναλογιστικών μελετών τις οποίες και θα καταθέσει. Ουσιαστικά υπονοεί πως τη συγκεκριμένη απόφαση θα τη γράψει στα παλιά του τα παπούτσια...

Ότι αφορά τώρα στο σχέδιο νόμου ουσιαστικά ενσαρκώνει την αντίστοιχη κυβερνητική πρόταση του Ιανουαρίου 2016, η οποία με τη σειρά της αποτελεί ευθεία απεικόνιση των μνημονιακών δεσμεύσεων και των διαχρονικών αντιλαϊκών και αντιασφαλιστικών νομοθετημάτων. Αναφέρουμε συνοπτικά τα βασικότερα σημεία :

- Επιβάλλει την άμεση εφαρμογή του ν. 3863/10 (Λοβέρδου - Κουτρουμάνη). Είναι το πρώτο ασφαλιστικό νομοσχέδιο στο οποίο δεν υπάρχει μεταβατική διάταξη που να αφορά στα θεμελιωμένα δικαιώματα. Ουσιαστικά τιμωρεί όσους επέλεξαν την παραμονή στην εργασία τους ενώ είχαν όλες τις προϋποθέσεις να συνταξιοδοτηθούν το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης μετά την ψήφιση του νόμου ο τρόπος υπολογισμού θα περιλαμβάνει το τμήμα της «εθνικής» και το τμήμα της «ανταποδοτικής» σύνταξης. Η πρώτη θα καταβάλλεται από τον κρατικό προϋπολογισμό στις περιπτώσεις πλήρους συνταξιοδοτικού δικαιώματος (από 01/01/2022 με 40 χρόνια και στην ηλικία των 62 ετών) ή στα 67 έτη και με τουλάχιστον 20 χρόνια ασφάλισης (στην αρχική πρόταση ήταν 15 τα έτη ασφάλισης που απαιτούνταν για την καταβολή ολόκληρου του ποσού). Αρχικά διαμορφώνεται στο ποσό των 384 ευρώ μεικτά και για τις περιπτώσεις από 19 έως 15 χρόνια ασφάλισης προβλέπεται μείωση κατά 2% ανά έτος. Στις περιπτώσεις συντάξεων αναπηρίας, για ποσοστά αναπηρίας από 50% έως 66,99% θα λαμβάνει το 50%, από 67% έως 79,99% το 75% και από 80% και πάνω το 100% της εθνικής σύνταξης. Όσο για τις εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης θα ισχύσουν οι κανόνες υπολογισμού της σύνταξης που ίσχυαν την 31/12/2014 (υπολογισμός δηλαδή χωρίς το διαχωρισμό μεταξύ εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης ούτε για το διάστημα από 01/01/2011 και μετά).

- Το ανταποδοτικό τμήμα της σύνταξης θα υπολογίζεται με ποσοστά αναπλήρωσης που ξεκινούν από 0,77% για τα πρώτα 15 χρόνια ασφάλισης και φτάνουν το 2% από τα 39 χρόνια και πάνω. (Τα ποσοστά αυτά δεν αθροίζονται στα αμέσως υψηλότερα όπως στο ν. 3863/10 ώστε ολόκληρος ο χρόνος να υπολογιστεί με το ποσοστό που αντιστοιχεί στο τελευταίο έτος ασφάλισης). Οι μεγάλες απώλειες αρχίζουν μετά τα 25 έτη ασφάλισης, όπου λαμβάνοντας υπόψη και την εθνική σύνταξη, θα φτάνουν μεσοσταθμικά στο 25% σε σχέση με τον υπολογισμό με τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι 31/12/2014 ή ακόμη και με τον υπολογισμό του ν. 3863/10 τουλάχιστον για τα πρώτα χρόνια εφαρμογής του. Στις περιπτώσεις αυτές θα γίνεται σύγκριση και αν η διαφορά είναι μεγαλύτερη του 20% για αυτούς που θα καταθέσουν το 2016 θα προστεθεί το 1/2 της διαφοράς που υπερβαίνει το 20%, το 2017 το 1/3 και το 2018 το 1/4. (Υπάρχει και η προσέγγιση ότι αυτά τα ποσοστά θα αφορούν στο σύνολο της διαφοράς). Για τις συντάξιμες αποδοχές θα λαμβάνεται υπόψη ο μέσος μηνιαίος μισθός που προκύπτει από το έτος 2002 μέχρι την ημερομηνία έναρξης της συνταξιοδότησης και από το 2017 θα προστίθεται ένα επιπλέον έτος. Παρατήρηση : Μέχρι τα 25 έτη ασφάλισης σε αρκετές περιπτώσεις εμφανίζεται οριακά μεγαλύτερο το συνολικό ποσό εθνικής και ανταποδοτικής, με την προϋπόθεση βέβαια καταβολής ολόκληρης της εθνικής σύνταξης. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις όπου λόγω άμεσης κατάργησης του ΕΚΑΣ για όσους συνταξιοδοτηθούν με το νέο νόμο, το συνολικό ποσό υπολείπεται ακόμη και των παλαιών κατωτάτων ορίων (π.χ. σημερινός συνταξιούχος με 15 χρόνια ασφάλισης και ΕΚΑΣ μπορεί υπό προϋποθέσεις να προσεγγίσει ακόμη και τα 700 ευρώ. Με το νέο νόμο θα δικαιούται στα 67 του χρόνια 346 ευρώ εθνικής και περίπου 100 ευρώ ανταποδοτικής. Σύνολο 446 ευρώ, χωρίς να δικαιούται πλέον κανενός είδους

προσαύξηση.)

- Στα «εφάπαξ» ο υπολογισμός που αφορά στο χρόνο μέχρι 21/12/2013 δίνει μειώσεις γύρω στο 15%. Ο χρόνος από 01/01/2014 θα υπολογίζεται με νέο μαθηματικό τύπο ο οποίος θα φέρει πολύ μεγαλύτερες μειώσεις. Πρέπει επίσης να λάβουμε υπόψη μας ότι υπάρχει κίνδυνος λόγω αδυναμίας εφαρμογής του στα περισσότερα ταμεία πρόνοιας, να παγιώσει τον εγκλωβισμό των δικαιούχων από την 01/09/2013 και μετά. Άλλωστε και μετά την ψήφιση του νόμου θα εκκρεμεί υπουργική απόφαση για την εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης. Αναφέρουμε επίσης ότι οι φορείς που χορηγούν «εφάπαξ» με το καθεστώς του ν. 103/75 για χρόνους ασφάλισης έως 31/12/2005, θα εξακολουθούν να το καταβάλλουν.

- Στις επικουρικές συντάξεις για τους ασφαλισμένους από 01/01/2014 και εφεξής αλλά και για τους ασφαλισμένους μέχρι 31/12/2013 που η αίτηση συνταξιοδότησης κατατέθηκε μετά την 01/01/2015 το ποσό θα αποτελείται από δύο τμήματα : α) Από το τμήμα που αντιστοιχεί στο χρόνο μέχρι 31/12/2014 και θα υπολογίζεται με ποσοστό αναπλήρωσης 0,45% για κάθε χρόνο (μείωση περίπου 15% μεσοσταθμικά) και β) Στο τμήμα που αντιστοιχεί στο χρόνο από 01/01/2015 και εφεξής και θα υπολογίζεται με βάση τη «ρήτρα βιωσιμότητας». (Υπάρχει κι εδώ ο ίδιος κίνδυνος εγκλωβισμού των νέων υποψήφιων συνταξιούχων μέχρι την έκδοση υπουργικής απόφασης που θα καθορίζει τις τεχνικές λεπτομέρειες κ.λ.π). Οι εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης κρίνονται με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την υποβολή της αίτησης.

- Επανυπολογισμός κύριων συντάξεων: Μέχρι την 31/12/2018 θα επανυπολογιστούν όλες οι κύριες συντάξεις που έχουν εκδοθεί με διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την 31/12/2014. Ο επανυπολογισμός θα γίνει με τις διατάξεις του νέου νόμου και η σύνταξη θα «διχοτομηθεί» σε εθνική και ανταποδοτική όπως οι συντάξεις των νέων συνταξιούχων. Για τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών θα ληφθεί υπόψη ο συντάξιμος μισθός επί του οποίου κανονίστηκε η ήδη χορηγηθείσα σύνταξη. Από 01/01/2019 θα καταβάλλεται υποτίθεται ως προσωπική διαφορά το ποσό που υπολείπεται της παλαιάς σύνταξης. (Εδώ στην ουσία οι άγριες περικοπές βαπτίζονται επανυπολογισμός επειδή εκτός των άλλων θεωρούν πως θα παρακάμψουν ζητήματα αντισυνταγματικότητας καθώς και τις σχετικές αποφάσεις του ΣΤΕ).

- Ενοποίηση όλων των ασφαλιστικών ταμείων κύριας ασφάλισης στον ΕΦΚΑ (Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης). Ο σχεδιασμός είναι ανύπαρκτος και μελέτη βιωσιμότητας βεβαίως δεν υπάρχει. Υπάρχει όμως «μελέτη σκοπιμότητας» στις σελίδες του μνημονίου που βαπτίζει «ενιαίο πλαίσιο αρχών και κανόνων» την ισοπέδωση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων και των παροχών. Αντίστοιχα όλα τα ταμεία πρόνοιας ενοποιούνται με το ΕΤΕΑ που μετονομάζεται σε ΕΤΕΑΕΠ (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών).

Προβλέπει επίσης :

- Τη μείωση των δικαιούχων του ΕΚΑΣ για το 2016 κατά 120000 περίπου και τη σταδιακή του κατάργηση μέχρι το 2019.

- Την καταβολή επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης σε ανασφάλιστους υπερήλικες που ουσιαστικά αποτελεί «παραλλαγή» της αντίστοιχης πρόβλεψης του ν.3863/10 για τη χορήγηση βασικής σύνταξης. Τα εισοδηματικά κριτήρια παραμένουν και αυστηροποιούνται.

- Τη μείωση του ανωτάτου ορίου καταβολής σύνταξης (2000 και 3000 ευρώ για μία ή περισσότερες συντάξεις αντίστοιχα).

- Την εξομοίωση των αντισυμβαλλομένων στο σύμφωνο συμβίωσης με τους εγγάμους.

- Τον προσχηματικό και βίαιο επανακαθορισμό του τρόπου υπολογισμού των εισφορών για τους αυτοαπασχολούμενους, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αγρότες. Εδώ προκύπτει σοβαρότατο ζήτημα που παραπέμπει σε περιπτώσεις αύξησης εισφορών ασφαλισμένων των κρίσιμων αυτών κλάδων σε

ποσοστό ακόμη και 300%! Μεγάλη παγίδα η αναφορά σε συμπληρωματικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού επιπλέον ασφαλιστικών εισφορών και βέβαια η πιθανή αιφνιδιαστική μετατροπή της βάσης προσδιορισμού του εισοδήματος.

Οι νέες «ενσωματώσεις» που σίγουρα δεν θα είναι οι τελευταίες αν το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου φτάσει στην Ολομέλεια για ψήφιση, έχουν ως εξής :

- Από 01/01/2017 όλοι οι Δημόσιοι Υπάλληλοι – και οι υπάλληλοι της Βουλής – ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θα ανήκουν στον ΕΦΚΑ και στο ΕΤΕΑΕΠ. Η ένταξή τους δηλαδή δεν θα γίνει με μεταγενέστερο νόμο όπως έγινε με το ν. 3865/10.
- Εισάγεται ο θεσμός της προαιρετικής ασφάλισης στο δημόσιο, υποτίθεται στα πλαίσια των «ενιαίων» κανόνων, αλλά ταυτόχρονα μπορεί να ερμηνευτεί από την αναγκαιότητα κάλυψης ζητημάτων θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος που θα προκύψουν από την επέκταση της ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων στο χώρο της δημόσιας διοίκησης.
- Στις συντάξεις θανάτου ο/η νέος δικαιούχος πρέπει πλέον να έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του. Αυστηροποιείται γενικά το πλαίσιο απονομής των συντάξεων θανάτου ενώ για ηλικία μικρότερη των 52 ετών η σύνταξη καταβάλλεται μόνο για τρία χρόνια και στη συνέχεια το δικαίωμα χάνεται διά παντός. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις ανήλικων ή ανίκανων τέκνων (η δεύτερη περίπτωση υπό προϋποθέσεις). Πρόβλεψη για την περίπτωση που ο επιζών σύζυγος έχει ακόμη και μηδενικό εισόδημα δεν υπάρχει.
- Στις περιπτώσεις απασχόλησης συνταξιούχων η κύρια και η επικουρική σύνταξη περικόπτεται κατά 60%, χωρίς καμιά πρόβλεψη για μικρότερο ποσοστό στις περιπτώσεις χαμηλοσυνταξιούχων.
- Στην περίπτωση κατάθεσης συνταξιοδοτικής αίτησης με αναστολή αν μέχρι την ψήφιση του νόμου δεν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις πλήρους θεμελίωσης η σύνταξη θα υπολογιστεί με τις νέες διατάξεις.
- «Αναπροσαρμογή» των ήδη καταβαλλόμενων επικουρικών συντάξεων : Οι επικουρικές συντάξεις ουσιαστικά θα περικοπούν και αρχικά οι περικοπές θα προέλθουν από συντάξιμες αποδοχές άνω των 1.300 ευρώ. Το ποσοστό τους δεν προσδιορίζεται αλλά είναι γνωστό ότι οι μειώσεις που θα γίνουν θα κυμανθούν από 2% έως 40%, στοχευμένες ανά ύψος επικουρικής σύνταξης. Με δεδομένο όμως ότι το όριο αυτό περιλαμβάνει τόσο τις εισφορές υπέρ υγείας, όσο και την εισφορά υπέρ ΑΚΑΓΕ, είναι πιθανό οι μειώσεις να ξεκινήσουν από χαμηλότερο όριο, ακόμη και από τα 1170 ευρώ καθαρά. Αυξάνονται επίσης οι εισφορές εργαζόμενου και εργοδότη κατά 0,5% αντίστοιχα από 01/06/2016 έως 31/05/2019 και κατά 0,25% από 01/06/2019 έως 31/05/2022.
- Καταργείται η διάταξη του ν. 2084/92 με την οποία οι νέοι ασφαλισμένοι (μετά το 1992) διατηρούσαν το δικαίωμα ασφάλισης σε ένα μόνο ασφαλιστικό ταμείο ανεξάρτητα αν είχαν επίσης παράλληλα υποχρεωτικά ασφαλιστέα δραστηριότητα. Εδώ οι «ενιαίοι κανόνες» αντί να απαλλάξουν προαιρετικά τους παλιούς ασφαλισμένους από την υποχρέωση καταβολής διπλών εισφορών, επιβαρύνουν και τους 40000 περίπου νέους εργαζόμενους τους οποίους οδηγούν σε νέα αδιέξοδα. Τα ταμεία θα ενοποιηθούν σε ένα αλλά οι ίδιοι θα πληρώνουν πλέον για δύο.
- Συστήνεται Ν.Π.Ι.Δ. στην «καρδιά» της Κοινωνικής Ασφάλισης με την επωνυμία ΤΜΕΔΕ και αντικείμενο την Εγγυοδοσία και Πιστοδοσία των ασφαλισμένων στον τομέα ΤΣΜΕΔΕ του ΕΤΑΑ. Πρόκειται για «φιλέτο» το οποίο ουσιαστικά αποκόπτεται χωρίς καμιά αιτιολογία στερώντας έσοδα από το συγκεκριμένο φορέα, αποτελώντας ταυτόχρονα το πρόπλασμα για τη δημιουργία επαγγελματικού ταμείου. Προβλέψιμος κι εδώ ο αρμόδιος υπουργός. (Βλέπετε δελτίο τύπου-καταγγελία της ΠΟΠΟΚΠ 27/02/2016 με αφορμή τις δηλώσεις του στο συνέδριο των Δελφών).
- Καθιερώνεται νέος τρόπος υπολογισμού για το μέρος του ΜΤΠΥ (με αναπροσαρμογή και των παλαιών

δικαιούμενων μερισμάτων) με μειώσεις που ξεπερνούν το 35%.

Υπάρχουν επίσης δεκάδες διατάξεις για τη διαδοχική και την παράλληλη ασφάλιση, για τον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών ελευθέρων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων, για τη βάση υπολογισμού των συντάξεων των συγκεκριμένων κατηγοριών ασφαλισμένων, για την κατάργηση του αγγελιόσημου, για το «ΤΑΙΠΕΔ» της Κοινωνικής Ασφάλισης (εξαιρέθηκε προσωρινά), τις ρήτρες μηδενικού ελλείμματος σε κύριες και επικουρικές συντάξεις, κ.λ.π. Χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής και κρύβουν μεγάλες παγίδες για ευρύτερες ή πιο ειδικές ομάδες ασφαλισμένων και συνταξιούχων.

Δεν υπάρχει λοιπόν αμφιβολία ότι αν το νομοσχέδιο αυτό γίνει νόμος του κράτους θα αποτελέσει το ισχυρότερο και καθοριστικότερο βήμα από τη μεριά των επιχειρηματικών ομίλων και της μεγάλης εργοδοσίας για την τελική διαμόρφωση της συνταξιοδοτικής παροχής σ' ένα εύρος μεταξύ 200 και 700 ευρώ με περιορισμό της συμμετοχής του κράτους στην καταβολή μιας εθνικής σύνταξης. Είναι αυτό που θα ανοίξει το δρόμο για την καθολική απαλλαγή τους από την υποχρέωση καταβολής εργοδοτικών εισφορών και την πλήρη κατάργηση του θεσμού της Κοινωνικής Ασφάλισης. Για τα ντόπια και ξένα πολιτικά τους υποχείρια δεν χρειάζεται καμιά αναφορά...